

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма

(освітньо-професійна / освітньо-наукова)

СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)

(назва програми)

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(код, назва галузі)

Спеціальність **014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

(шифр, назва спеціальності)

Спеціалізація (спеціалізації) **014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

(назва спеціалізації, (спеціалізації))

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного університету

імені В.Н. Каразіна

"17" травня 2024 року,

протокол № 10

Введено в дію з 2024/2025 навчального року

наказом від 19.05 2024 р. № 0114-1/178

Проректор з науково-педагогічної роботи

(Олександр ГОЛОВКО)

Харків, 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Середня освіта (біологія та здоров'я людини)»

Освітню програму розглянуто та схвалено на:

1.1. Науково-методичній раді Харківського національного університету
імені В.Н.Каразіна

протокол № 8 від 11.05 2024 р.

Голова науково-методичної ради Університету

проректор з науково-педагогічної роботи (Олександр ГОЛОВКО)

1.2. Вченій раді біологічного факультету: протокол № 4 від 29 лютого 2024 р.

Голова Вченої ради біологічного факультету (Юрій ГАМУЛЯ)

1.3. Науково-методичній комісії біологічного факультету:

протокол № 6 від «28» лютого 2024 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Ольга ТАГЛІНА)

1.4. Кафедрі генетики і цитології:

протокол № 11 від «27» лютого 2024 р.

В.о. завідувача кафедри

 (Любов АТРАМЕНТОВА)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи, гарант		
САМОЙЛОВА Наталія Василівна	Доцент ЗВО кафедри педагогіки	Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри валеології
Члени робочої групи		
ГАМУЛЯ Юрій Гарійович	Декан біологічного факультету	Кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки та екології рослин
ГРОМАКОВА Алла Борисівна	Завідувач кафедри ботаніки та екології рослин	Кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки та екології рослин
КРАВЧЕНКО Марина Олександрівна	старший викладач ЗВО кафедри зоології та екології тварин	Кандидат біологічних наук
ТАГЛІНА Ольга Валентинівна	Доцент ЗВО кафедри генетики і цитології	Кандидат біологічних наук, доцент кафедри генетики і цитології

До проектування освітньої програми долучені:

Представники здобувачів вищої освіти: Клеветенко Єва Євгенівна, студентка 4 курсу біологічного факультету Каразінського університету, спеціальності 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Іполітова Дарина Сергіївна, випускниця програми 2023 року.

Представники роботодавців: Шматова Марина Геннадіївна, вчитель вищої категорії, старший вчитель КЗ "Зміївський ліцей №1 ім. З.К. Слюсаренка",

Кіюся Євген Олександрович, методист ГЮБЗ Харківського зоопарку, старший викладач ЗВО кафедри генетики і цитології.

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- 1) Національна рамка кваліфікації
- 2) Тимчасового стандарту вищої освіти спеціальності 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
- 2) Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (затверджений Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020 року)

<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>

- 3) Рекомендації професійної асоціації «Українська асоціація валеологів»
<https://ca.ligazakon.net/document/26107020/dossier>

4) Рекомендації провідних працедавців в галузі освіти/педагогіки, а саме:

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Рецезії Бугакової О.В., директора Харківської гімназії №116; Лосевої Н. Л. вчителя біології вищої категорії, вчителя-методиста Харківського наукового ліцею-інтернату «Обдарованість» Харківської обласної ради; Волкової І. В. старшого викладача КЗ «Харківська академія неперервної освіти», Милованової Т.Ю., вчителя основ здоров'я Харківської загальноосвітньої школи I - III ступенів №151 Харківської міської ради Харківської області, «спеціаліст вищої категорії», старший учитель; Кучми Т., вчителя основ здоров'я Харківської гімназії № 14 Харківської міської ради Харківської області; Щоголева А. А., завідувача відділу дослідницько-експериментальної діяльності Комунального закладу «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради».

1. Профіль освітньо-професійної програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Біологічний факультет
Офіційна назва програми	«Середня освіта (біологія та здоров'я людини)» Secondary education (biology and human health)»
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Кваліфікація, що присвоюється	Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Біологія та здоров'я людини
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	акредитована Національним агентством [REDACTED]
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (або ступінь «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного-рівня «молодший спеціаліст»): вимоги визначаються Правилами прийому)
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://start.karazin.ua/programs/5/2/01405/199 http://biology.karazin.ua/study-bakalor-ukr.html#osvita
2 – Мета освітньої програми	
Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей у сфері середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), педагогіки та методики освіти, здатності до самостійної педагогічної діяльності в умовах закладів загальної середньої освіти, позашкільних закладів різних типів із широким доступом до продовження навчання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, прикладна. Професійні акценти – вчитель з креативним і критичним мисленням, здатний самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптований до умов сучасних закладів середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності, підпорядкування.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Базова вища освіта в галузі знань «Освіта/Педагогіка» із предметної спеціалізації «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)». Формування професіонала з сучасним науковим світоглядом і мисленням, який здатний здійснювати компетентнісне навчання біології, основам здоров'я та природознавства, володіє сучасними методиками для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, виховного, дослідницького та інноваційного характеру в сфері педагогіки, методики освіти та сучасної біологічної науки.</p> <p>Ключові слова: вчитель, біологія, основи здоров'я, здоров'я людини, біохімія, генетика і цитологія, фізіологія людини і тварин, біоекологія і ботаніка, зоологія і екологія тварин, фізіологія і біохімія рослин та мікроорганізмів, мікологія та фітоімунологія, природознавство.</p>
---	--

Особливості програми	<p>Програма ґрунтується на компетентністному, студентоцентрованому підходах, проблемному навчанні. Надається можливість отримувати якісну теоретичну підготовку з галузі біології, освіти, безпеки життєдіяльності та науки про здоров'я; набувати практичний досвід, розвивати Soft-skills, розвиватися як науковець, майбутній вчитель та особистість. Програма є практично спрямованою: передбачено 2 практики в ЗЗСО, в тому числі тих, що входять до Всеукраїнської мережі шкіл здоров'я, в закладах позашкільної освіти, навчально-польова практика, науково-дослідна робота студентів на кафедрах факультету. Зміст освітніх компонентів збагачений здоров'язбережувальним наповненням. Програма базується на потребі у підготовці вчителів Нової української школи, здатних бути гнучкими та адаптивними, працювати виходячи з різних ролей (дослідник, наставник, тренер, фасилітатор, агент змін). Враховує такі важливі аспекти як швидкість соціальних змін, швидкість життя, процес глобалізації, зокрема, швидкі зміни особистості учня, до яких повинен бути готовим сучасний вчитель.</p>
-----------------------------	---

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	<p>Сфера працевлаштування – заклади загальної середньої освіти та заклади позашкільної освіти учнівської молоді.</p> <p>Професії (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010)</p> <p>2320 Вчитель середнього навчально-виховного закладу</p> <p>2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання</p> <p>Вихователь-методист</p> <p>2359.2 Інші професіонали в галузі навчання</p> <p>Методист позашкільного закладу</p> <p>Методист-валеолог</p> <p>Методист</p> <p>Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми</p> <p>Педагог-валеолог</p> <p>Педагог-організатор</p> <p>Первинні посади: вчитель біології, вчитель основ здоров'я, вчитель інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», вчитель організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, педагог-організатор, методист закладу професійної (професійно-технічної) освіти</p>
--	--

Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти – 7-му кваліфікаційному рівні НРК. Набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання за принципом «навчаючись-досліджуємо», реалізація якого передбачає максимальний розвиток умінь та навичок шляхом впровадження практик та науково-дослідної роботи студентів, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Лабораторні та практичні заняття проводяться в малих групах, передбачають використання методів експериментальних наукових досліджень, статистичного аналізу експериментальних даних, інформаційних та комунікаційних технологій. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання елементів дистанційного навчання: електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя, опануванні методів біологічних наук (польових досліджень, обробки біологічної інформації, використання інформаційних технологій) та наук про здоров'я (оцінка та прогнозування здоров'я на різних рівнях із урахуванням усіх складових, в тому числі на модельних об'єктах), методик освітніх наук і психології з організації освітнього процесу, методик формування предметних компетентностей з біології, основ здоров'я, природознавства.
Оцінювання	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: поточний (усне та письмове опитування), проміжний (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи), підсумковий (письмові екзамени, залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, атестація (підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра).

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування концептуальних методів біології, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Базові загальні наукові знання в обсязі, достатньому для формування природно-наукового світогляду та здорового способу життя. ЗК2. Знання та розуміння предметної області (біології та основ здоров'я) та області професійної діяльності в обсязі, достатньому для самостійної роботи за фахом, вміння використовувати ці знання на практиці: належне використання біологічної та здоров'язбережувальної термінології та номенклатури в освітньому

	<p>процесі, ефективно і вільно передавати ідеї, принципи і теорії в сфері біології та здоров'я людини, уміння формувати наукове мислення, доносити знання до нефаківців.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з використанням різних джерел, у т.ч. результатів власних досліджень, використання інформаційних та комунікативних технологій, різноманітних програмних засобів, вміння користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології, здоров'я людини, педагогіки, методики викладання.</p> <p>ЗК4. Здатність виконувати професійні функції і проводити дослідження на відповідному рівні у галузі біологічних наук і на межі предметних галузей, уміння вести документацію державною мовою, здатність використовувати знання державної та іноземної мови в освітній діяльності</p> <p>ЗК5. Комунікативні навички, міжособистісна компетентність: вміння взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, здатність аналізувати складні ситуації, що стосуються освітнього процесу і розвитку в особливих контекстах</p> <p>ЗК6. Дотримання морально-етичних аспектів професійної діяльності і принципів інтелектуальної чесності, здатність діяти соціально відповідально та свідомо, а також здатність забезпечити безпеку життєдіяльності та біобезпеку.</p> <p>ЗК7. Здатність навчатися впродовж всього життя, оволодівати сучасними знаннями, орієнтуватися у світовому й національному біологічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації знань для підвищення професійної майстерності, цінувати різноманіття та мультикультурність</p> <p>ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, здатність генерувати нові ідеї (креативність), застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт, планувати та управляти часом, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>ЗК10. Здатність до комунікації у професійній діяльності, у т.ч. на міжнародному рівні, здатність спілкуватися іноземною мовою, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально та громадянськи свідомо, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК1. Базові теоретичні та методологічні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, знання сучасної наукової проблематики в галузі спеціалізації та вміння аналізувати шляхи розвитку сучасної біології та здоров'язберезувальних технологій</p> <p>ФК2. Сучасні уявлення про основні принципи та методи викладання біології, основ здоров'я у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів, здатність до перенесення системи наукових знань зі спеціальності у площину навчального предмету, здійснення структурування навчального матеріалу</p> <p>ФК3. Здатність розуміти і застосовувати базові знання про здоров'я, його значення для людини, прихильність необхідності збереження</p>

здоров'я та вміння використовувати оздоровчих технологій в педагогічній діяльності.

ФК4. Здатність застосовувати знання з вікової фізіології та психології для організації педагогічної діяльності і спілкування особистості в різні вікові періоди та враховувати вікові особливості людини в навчальній та психолого-педагогічній роботі

ФК5. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення завдань сучасної біології, здатність виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту

ФК6. Здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в освітньому процесі в загальноосвітній школі, вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу в школі

ФК7. Сучасні уявлення про принципи структурної організації біологічних об'єктів на різних рівнях організації живої матерії, володіння експериментальними методами роботи з біологічними об'єктами в польових і лабораторних умовах, здатність планувати та проводити простий експеримент як під керівництвом, так і самостійно, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати експериментальні дані.

ФК8. Сучасні уявлення про біорізноманіття, біологічні, екологічні, а також господарсько-корисні та небезпечні властивості рослин і тварин України, вплив на здоров'я екологічних факторів.

ФК9. Сучасні уявлення про принципи структурної організації та функціонування фізіологічних систем організму людини, про механізми фізіологічних процесів та підтримання гомеостазу на організменному, клітинному і молекулярному рівнях та володіння основними фізіологічними методами аналізу й оцінки стану живих систем; базові уявлення про біологію індивідуального розвитку.

ФК10. Сучасні уявлення про будову і принципи функціонування біоорганічних молекул (вуглеводів, ліпідів, нуклеїнових кислот, протеїнів, низькомолекулярних біологічно активних речовин), механізми дії ферментів, загальні закономірності перетворень речовин та енергії в клітинах.

ФК11. Сучасні уявлення про принципи клітинної організації біологічних об'єктів, структуру і функції клітинних органел, синтез органічних сполук в клітинах, етапи енергетичного обміну .

ФК12. Базові уявлення про спадковість і мінливість, процеси зберігання, зміни, успадкування і реалізації спадкової інформації, сучасні досягнення генетики, мікро- і макроеволюції, основи еволюційної біології, основи сучасної біотехнології й генної інженерії

ФК13. Знання загальних теоретичних засад та практики застосування методів педагогічної етики і деонтології в професійній діяльності вчителя, здатність діяти етично в освітньому середовищі, обирати та застосовувати адекватні методи та прийоми педагогічної діяльності вчителя у світлі сучасних тенденцій культурного розвитку, екологічного, статевих виховання учнів різного віку

ФК14. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей, пошуку ефективних шляхів мотивації школярів до саморозвитку, (самовизначення, самоактуалізації, самоконтролю, самонавчання), володіння основами цілепокладання, планування та проектування освітнього процесу, здійснення об'єктивного контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

	<p>ФК15. Здатність до застосування методів й засобів навчання біології та основам здоров'я для розвитку здібностей учнів, здійснення критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки власного педагогічного досвіду, розуміння і застосовування освітніх теорій та методології як основи для загальної і специфічної педагогічної діяльності</p> <p>ФК16. Здатність у процесі навчання та виховання учнів доводити й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства, розкривати сутність здорового способу життя і охорони здоров'я, застосовувати валеологічні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я людини і базові знання з медико-біологічних дисциплін для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.</p> <p>ФК17. Вміння аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя, розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі.</p> <p>ФК18. Здатність застосовувати валеологічні методи оцінки і моніторингу стану здоров'я людини, уміння складати харчовий раціон із урахуванням реальних можливостей і користі для здоров'я, обізнаність щодо методів визначення й збереження високої якості харчових продуктів.</p> <p>ФК19. Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання, адекватно вибирати засоби і методи навчання для осіб з особливими освітніми потребами, створюючи умови для їх розвитку і саморозвитку, повноцінної соціалізації з допомогою здоров'язбережувальних технологій.</p> <p>ФК20. Розуміння тенденцій у сучасній освіті та вміння прогнозувати наслідки педагогічної, здоров'язбережувальної та фізкультурно-оздоровчої діяльності, здатність планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в закладах загальної середньої і позашкільної освіти учнівської молоді</p>
7 – Програмні результати (ПР) навчання	
	<p>ПР 1. Застосовує базові знання природничих та суспільних наук в обсязі, необхідному для засвоєння біологічних дисциплін і основ здоров'я</p> <p>ПР 2. Застосовує базові знання природничих та суспільних наук щодо біології та здоров'я людини: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження біології і здоров'я людини, знає особливості розвитку сучасної біологічної науки та наук про здоров'я, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.</p> <p>ПР 3. Застосовує сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології і основ здоров'я в загальноосвітній школі, враховує психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів</p> <p>ПР 4. Застосовує методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху</p> <p>ПР 5. Дотримується сам під час польових і педагогічних практик, та формує в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення школярів до природи, власного здоров'я та здоров'я інших, повагу до культурних цінностей і традицій українського народу, дотримується основних</p>

правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, знає основні підходи до оцінки ризиків за умов застосування новітніх медико-біологічних методів, освітніх та оздоровчих технологій

ПР 6. Проектує психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організовує співпрацю учнів та ефективно працює автономно та в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), організує співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

ПР 7. Розуміє значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва, забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей

ПР 8. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності, вміє спілкуватись в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією

ПР 9. Використовує бібліотеки, інформаційні бази даних, Інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації, знаходить шляхи швидкого і ефективного розв'язку поставленого завдання, генерує нові ідеї, використовуючи отримані знання та навички

ПР 10. Вміє комбінувати психолого-педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальних умінь і навичок, розвитку фізичних якостей у представників різних груп населення, самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини

ПР 11. Представляє результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, вміє вести дискусію.

ПР 12. Аналізує принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів, демонструє та використовує знання про основні закономірності формування, кількісної оцінки та стратегії збереження біологічного різноманіття, збільшення продуктивності й стійкості агроценозів та природних екосистем.

ПР 13. Використовує інноваційні підходи та застосовує набуті знання за спеціалізацією для вирішення конкретних практичних завдань, моделює об'єкти і процеси у живих організмах та їхніх компонентах із використанням математичних методів й інформаційних технологій

ПР 14. Розробляє навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі Державних стандартів та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовує педагогічні технології на достатньому рівні, вміє надавати професійні консультації в галузі біології та здоров'я людини, популяризує професійні знання та відстоює науковий світогляд.

ПР 15. Розуміє особливості навчання різноманітних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів, володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, вміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини

ПР 16. Розуміє і характеризує стратегію сталого розвитку та розкриває сутність взаємозв'язків між довкіллям і людиною; знає провідні принципи функціонування екосистем, оцінює вплив екологічних факторів на здоров'я людини.

	<p>ПР 17. Добирає міжпредметні зв'язки курсів біології та основ здоров'я в базовій середній школі з метою формування в учнів наукової компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту середньої освіти</p> <p>ПР 18. Визначає загальні закономірності, механізми становлення пізнавальних та емоційно-вольових процесів; особливості формування особистості в різні вікові періоди, фактори регуляції поведінки особистості; основи соціальної психології груп і колективу.</p> <p>ПР 19. Застосовує базові знання з медико-біологічних дисциплін з метою розкриття норми та адаптації до фізичних навантажень, негативного впливу довкілля на здоров'я людини, пояснює гігієнічні основи раціонального харчування; гігієнічні особливості занять руховою активністю людей різних вікових груп.</p> <p>ПР 20. Описує основні ознаки невідкладних станів та захворювань різних систем організму людини; вміє надавати першу допомогу під час морфо-функціональних порушень різних систем організму людини та променевих уражень й уражень отруйними речовинами; виявляє основні ознаки різних інфекційних захворювань та демонструє здатність надавати першу допомогу постраждалим.</p> <p>ПР 21. Самостійно вимірює антропометричні, фізіометричні й функціональні показники за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, використовує біоетичні принципи проведення валеологічних експериментів.</p> <p>ПР 22. Створює індивідуальні оздоровчі програми, застосовує методи валеологічної профілактики та оздоровлення, здоров'язбережувальні технології, описує джерела та етапи розвитку, теорії і технології, принципи, засоби та методи, методологічні та педагогічні основи і форми організації занять здоров'язбережувальної спрямованості.</p>
--	---

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Гарант програми – Н. В. Самойлова, кандидат педагогічних наук, доцент. Усі викладачі є штатними співробітниками ХНУ імені В. Н. Каразіна, у переважній більшості лектори мають науковий ступінь та/або вчене звання. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Навчальні корпуси містять аудиторії та тематичні кабінети з мультимедійним обладнанням, спеціалізовані навчальні та дослідницькі лабораторії (лабораторія культивування клітин і тканин тварин, лабораторія клітинної біохімії та молекулярної генетики, лабораторія біоінформатики, лабораторія генетики онтогенезу), комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет. В навчальній та науковій діяльності використовуються різноманітні колекції біологічних об'єктів, дві з яких (гербарій СВУ та Колекція ліній дрозофіл) мають статус національного надбання України. Окремі заняття проводяться на базі ботанічного саду та музею природи. Польові дослідження можуть проводитись у природних біотопах. Здобувачі освіти забезпечуються гуртожитками. Функціонують спортивний зал, спортивні майданчики, різноманітні спортивні секції і культурні центри. Пункти харчування пропонують якісне меню, в тому числі, з сертифікатом „Халаль”.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-	Офіційні сайти ХНУ імені В.Н.Каразіна (https://karazin.ua/), біологічного факультету (http://biology.karazin.ua/) містять інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, освітні ресурси (матеріали

методичного забезпечення	навчально-методичного забезпечення). Необмежений доступ до Інтернет, друковані (фонди ЦНБ імені В. Н. Каразіна, репозитарій, власні бібліотеки навчальних лабораторій, навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю Відповідає ліцензійним умовам, 100%
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива, індивідуальна, за бажанням студента. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива, індивідуальна, у т.ч. участь у програмах проекту Еразмус +, за бажанням студента
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів. Всі інші умови регламентуються Правилами прийому до університету.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
OK1	Історія України: цивілізаційний вибір	3	екзамен
OK2	Філософія	3	екзамен
OK3	Іноземна мова за фахом	12	екзамен
OK4	Вступ до фаху	3	залік
OK5	Основи вищої математики та інформатики	4	залік
OK6	Хімія (за професійним спрямуванням)	5	екзамен
OK7	Теорії еволюції	3	екзамен
OK8	Біоекологія та екологія людини	4	екзамен
OK9	Основи охорони праці	3	залік
OK10	Безпека існування у сучасному світі	4	екзамен
Цикл професійної підготовки			
OK11	Латинська мова за фахом	3	залік
OK12	Біологія клітини	6	екзамен
OK13	Біологія рослин та грибів	6	екзамен
OK14	Біологія тварин	6	екзамен
OK15	Анатомія та гістологія людини	5	екзамен
OK16	Фізіологія людини та тварин	5	екзамен
OK17	Мікробіологія з основами вірусології	3	екзамен
OK18	Фізіологія та біохімія рослин	4	екзамен
OK19	Генетика	4	екзамен
OK20	Біологія індивідуального розвитку	3	залік
OK21	Фізіологія та анатомія шкільного віку	5	залік
OK22	Психофізіологія шкільного віку	4	залік
OK23	Біохімія (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
OK24	Основи науково-дослідної роботи	3	залік
OK25	Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	6	екзамен
OK26	Педагогіка (історія педагогіки, дидактика)	6	екзамен
OK27	Здоров'я людини	3	екзамен
OK28	Діагностика і моніторинг рівня здоров'я	5	екзамен
OK29	Методика викладання біології	5	екзамен
OK30	Методика викладання основ здоров'я	3	екзамен
OK31	Психологія здоров'я та здорового способу життя	5	екзамен
OK32	Педагогічна майстерність	4	екзамен
OK33	Профілактика і корекція відхилень у поведінці	5	екзамен
OK34	Соціальна та духовна складові здоров'я	4	екзамен
OK35	Навчально-польова практика	6	залік
OK36	Виховна практика	5	залік
OK37	Педагогічна практика в школі з основ здоров'я	5	екзамен
OK38	Педагогічна практика в школі з біології	5	екзамен
OK39	Переддипломна практика	7	екзамен
OK40	Кваліфікаційна робота	-	захист

Загальний обсяг обов'язкових дисциплін			179
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
Обираються 4 дисципліни за каталогом міжфакультетських дисциплін університету (не менше ніж з 200) із загальним обсягом 12 кредитів ЄКТС та 3 дисципліни за каталогом вибіркових дисциплін факультету загальним обсягом 9 кредитів ЄКТС			
ВК1	Українська культура / Екологічна культура українського етносу	3	залік
ВК2	Етика та естетика / Риторика / Релігієзнавство	3	залік
ВК3	Фізика (за професійним спрямуванням) / Фізика у курсі інтегрованих дисциплін	3	залік
ВК4.1	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 1	3	залік
ВК4.2	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК4.3	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 3	3	залік
ВК4.4	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 4	3	залік
Цикл професійної підготовки			
(Обираються 11 дисциплін за каталогом фахових вибіркових дисциплін факультету загальним обсягом 40 ЄКТС)			
ВК5	Генетика людини / Генетика популяцій	4	екзамен
ВК6	Методика дистанційного навчання / Біологія та природознавство в курсі інтегрованих дисциплін	4	залік
ВК7	Корисні рослини та фітооздоровлення / Природні методи оздоровлення	3	залік
ВК8	Методика проведення виховної роботи з формування мотивації до ЗСЖ / Виховна робота в школі	3	залік
ВК9	Психологія навчальної діяльності / Новітні інформаційні технології та технічні засоби навчання	3	залік
ВК10	Основи фізичної реабілітації / Рекреаційні та реабілітаційні технології	3	залік
ВК11	Техніка біологічного експерименту / Основи психолого-педагогічного експерименту	4	залік
ВК12	Методика проведення занять з основ долікарської допомоги / Перша допомога при невідкладних станах	4	залік
ВК13	Основи інклюзивної освіти / Профілактика порушень зору та постави	4	залік
ВК14	Сучасні методи та технології здоров'язбереження в закладах освіти / Екологія та здоров'я	4	екзамен
ВК15	Психологічна компетентність сучасного вчителя / Ігрові методи у педагогіці	4	залік
Загальний обсяг вибіркових дисциплін			61
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

Каталог вибіркових дисциплін: <http://biology.karazin.ua/study-bakalor-choice.html>

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр		
Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Філософія	Іноземна мова за фахом	Іноземна мова за фахом		Основи охорони праці		
Історія України	Цикл загальної підготовки	Цикл професійної підготовки	Етика та естетика / Риторика / Релігієзнавство	Фізика (за професійним спрямуванням) / Фізика у курсі інтегрованих дисциплін			Соціальна та духовна складова здоров'я		
Хімія (за професійним спрямуванням)			Міжфакультетські дисципліни за вибором (1, 2, 3, 4)	Біоекологія та екологія людини		Теорії еволюції	Педагогічна майстерність	Методика дистанційного навчання / Біологія та природознавство в курсі інтегрованих дисциплін	
Основи вищої математики та інформатики				Фізіологія людини та тварин	Педагогіка (історія педагогіки, дидактика)	Фізіологія та біохімія рослин	Основи науково-дослідної роботи	Профілактика і корекція відхилень у поведінці	Методика проведення занять з основ долікарської допомоги Перша допомога при невідкладних станах
Безпека існування в сучасному світі				Біологія рослин та грибів	Мікробіологія з основами вірусології	Методика проведення виховної роботи з формування мотивації до ЗСЖ / Виховна робота в школі	Генетика	Психологія здоров'я та здорового способу життя	Психологія здоров'я та здорового способу життя
Латинська мова	Біологія тварин	Здоров'я людини		Діагностика і моніторинг рівня здоров'я	Психологія здоров'я та здорового способу життя		Психологія здоров'я та здорового способу життя	Психологія здоров'я та здорового способу життя	
Вступ до фаху	Анатомія людини та гістологія	Психологія (загальна, вікова та педагогічна)		Фізіологія та анатомія шкільного віку	Методика викладання біології		Методика викладання біології	Методика викладання біології	
Біологія клітини	Біохімія (за професійним спрямуванням)	Біологія індивідуального розвитку	Методика викладання основ здоров'я	Методика викладання основ здоров'я	Основи фізичної реабілітації / Рекреаційні та реабілітаційні технології	Основи фізичної реабілітації / Рекреаційні та реабілітаційні технології	Сучасні методи та технології здоров'язбереження в закладах освіти / Екологія та здоров'я		
	Навчально-польова практика	Корисні рослини та фітооздоровлення / Природні методи оздоровлення	Методика викладання основ здоров'я	Психологія навчальної діяльності / Новітні інформаційні технології та технічні засоби навчання	Основи фізичної реабілітації / Рекреаційні та реабілітаційні технології	Основи фізичної реабілітації / Рекреаційні та реабілітаційні технології	Психологічна компетентність сучасного вчителя / Ігрові методи у педагогіці		
теорія		Українська культура та фітооздоровлення / Природні методи оздоровлення	Виховна практика		Педагогічна практика в школі з основ здоров'я	Педагогічна практика в школі з біології	Переддипломна практика		
теорія і практика							Підготовка курсової роботи бакалавра		
практика									

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини) проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації – Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю «Біологія та здоров'я людини».

Кваліфікаційна робота бакалавра є закінченим науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Кваліфікаційна робота передбачає проведення огляду літературних джерел та досвіду, аналізу та прикладного дослідження певної проблематики, актуальної для середньої освіти, біології та здоров'я людини, або на перетині. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

